ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
DOSAR NR. 6526/2/2011*
SENTINŢA CIVILĂ NR. 3024
Şedinţa publică de la 10 noiembrie 2014
Curtea constituită din:
PREŞEDINTE: SPÎNU OVIDIU
GREFIER: FUIOREA VICTORIA MIHAELA

Pe rol este soluţionarea acţiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul MOŢIU DOREL IONEL, având ca obiect „Constatarea calităţii de lucrător/colaborator al Securităţii (OUG nr. 24/2008)".

La apelul nominal făcut în şedinţa publică, a răspuns reclamantul, prin consilier juridic .... cu delegaţie la dosar, lipsind pârâtul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de grefierul de şedinţă, care învederează că procedura de citare cu pârâtul este nelegal îndeplinită întrucât dovada de înmânare a citaţiei nu a fost restituită la dosarul cauzei, după care:

Curtea dispune lăsarea cauzei la a doua strigare, în eventualitatea restituirii dovezii de înmânare a citaţiei cu pârâtul.

La apelul nominal făcut în şedinţa publică, la a doua strigare, a răspuns reclamantul, prin consilier juridic .... cu delegaţie la dosar, lipsind pârâtul.

Curtea constată că în timpul şedinţei de judecată, ulterior strigării prezentei cauze a fost înaintată la dosarul cauzei de către Serviciul Arhivă al Secţiei dovada de înmânare a citaţiei cu pârâtul Moţiu Dorel Ionel. Astfel, Curtea constată că procedura de citare cu acesta a fost legal îndeplinită.

Nemaifiind cereri de formulat, excepţii de invocat, sau probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată şi acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită instanţei admiterea acţiunii şi constatarea calităţii de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului. Arată că în cauză sunt îndeplinite cumulativ condiţiile prev. de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, pentru motivele expuse pe larg în cuprinsul cererii. Arată că în cuprinsul raportului de expertiză s-a reţinut că scrisul şi semnătura din cuprinsul notelor informative aparţin pârâtului. Solicită totodată obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată reprezentând onorariu expertiză, în cuantum de 2340 lei.

Curtea declară dezbaterile închise şi reţine cauza în pronunţare.

CURTEA,

Deliberând, reține următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal sub numărul 6526/2/2011 reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecată pe pârâtul Moțiu Dorel Ionel solicitând să se constate calitatea de colaborator al Securității a acestuia.

În motivarea cererii, reclamantul a învederat următoarele:

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/1719/05.07.2010, domnul MOȚIU Dorel Ionel a fost sursă a organelor de Securitate, sub numele conspirativ „MARIN"; domnia sa, fiind student al Facultății de Drept din Cluj Napoca, a fost recrutat în scopul cunoașterii activităților și opiniilor studenților români și străini din cadrul facultății.

În absența primului volum al dosarului personal al domnului MOȚIU Dorel Ionel, care, de regulă, conține angajamentul celui recrutat, precum și documente redactate de ofițeri referitoare la motivul și circumstanțele recrutării, analiza aportului informativ pe o perioadă dată de colaborare (de cele mai multe ori anual) și de cele mai multe ori și motivul abandonării sursei și având la dispoziție doar al II - lea volum al acestuia, denumit Mapa Anexă, conținând Notele Informative ale sursei „MARIN", înțelegem să descriem modul în care s-a stabilit identitatea sursei amintite ca fiind una și aceeași cu pârâtul. în evidențele foștilor deținători de arhivă, MOȚIU Dorel Ionel figurează ca „necunoscut", însă, ca urmare a verificărilor efectuate în bazele de date ale C.N.S.A.S., a fost identificat dosarul fond rețea nr. 29447 Bihor (cota C.N.S.A.S. R 184592). Potrivit procesului verbal de predare - primire al S.R.I. - C.N.S.A.S. nr. S/SA/A/1469/24.10.2005, dosarul fond rețea nr. 29447 Bihor are ca titular pe MOȚIU Dorel Ionel, cu următoarele date de identificare: născut la 24.11.1963, în Salonta - Bihor, fiul lui Teodor și Florica. Or, așa cum se poate observa, este vorba de una și aceeași persoană cu a pârâtului din cauza dedusă judecății.

În concluzie, a solicitat instanței să aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul MOȚIU Dorel Ionel, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor furnizate de domnia sa și arhivate în dosarul R 184592 (mapa anexă).

Norma citată descrie, sub aceeași denumire generică, 3 posibilități de relație benevolă cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiții specifice fiecărei categorii.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Reține, astfel, informările făcute de pârât către organele de Securitate, sub numele conspirativ „MARIN", după cum urmează:

> „Sursa informează că un student la Facultatea de Drept, anul I, cazat în căminul <Avram lancu>, camera 22, a refuzat să se prezinte la vot în ziua de 17 martie, motivând că ar fi bolnav." Pe marginea acestei note, ofițerul de legătură a dispus „identificarea studentului respectiv prin directorul educativ al căminului, urmând a fi luat în verificări şi a stabili adevăratele cauze pentru care a refuzat votarea". Această măsură a dus la identificarea respectivului, numitul H.E., precum şi la încadrarea informativă a acestuia;

> „Sursa vă informează că în anul III, la Facultatea de Drept există o studentă străină K. F. O., din Republica Mali. /.../în mai multe rânduri această studentă a făcut aprecieri negative cu privire la satisfacerea nevoilor de căldură, de lumină din România. întrebată de sursă dacă îi place în România, a arătat că în țara noastră este rău, că nu se trăieşte bine. Este o fire răutăcioasă /.../. De asemenea faptul că e răutăcioasă e dovedit şi de relațiile cu colegii: este în relații foarte reci cu studenții romani, excepție făcând o colegă de a ei B. C, iar în relațiile cu studenții irakieni în relații duşmănoase. Aceleaşi sentimente de răutate şi le exprimă după cum am arătat şi cu privire la țara noastră." Urmare furnizării acestor informații, studenta în cauză a fost luată în supraveghere informativă, aşa cum s-a reținut în Nota Ofițerului pe marginea Notei Informative din data de 06.06.1985.

> „Sursa vă informează că în anul IV al Facultății de Drept se află un student cu numele de T. G., care după modul de a se manifesta şi comporta în diverse împrejurări pare a fi psihopat. Astfel când se află chiar sub o uşoară influență a alcoolului îşi pierde complet controlul, iar într-o ocazie a afirmat că ar fi bine să organizeze o grupare antistatală, anticomunistă, ai cărei membrii să semene cu membrii grupării hippy." După furnizarea acestor date, pârâtul a fost instruit „să-i urmărească în continuare conduita şi în special manifestările politice şi dacă ulterior este totuşi conştient de propriile sale afirmațif. De asemenea, ofițerul a dispus verificarea la policlinica studențească a fişei medicale a celui în cauză „spre a cunoaşte diagnosticul ce i s-a stabilit şi dacă a fost internat pentru tratament într-o clinică de specialitate".

> Sursa informează că la Seara sud-americană, la care a participat şi responsabila grupei 122 din anul II, lângă aceasta a stat o persoană română, cu prenumele R, care a scris un bilet prin care arată că „în România nu are posibilități de a se împlini, că nu i se oferă condiții materiale pentru realizare". Deşi îi fusese comunicat, pârâtul nu a reținut decât prenumele semnatarei biletului. Ca urmare s-a dispus identificarea acesteia.

> „Sursa informează că din relatările studentului Ş. V., student anul IV TCM, rezultă că în camera nr. 87, din căminul <Avram lancu> s-a organizat în ziua de 16 noiembrie 1985 vizionarea pe casete video a unor filme de producție străină. Taxa de participare a fost de 50 de lei de persoană pentru 4-5 filme. Cel care a organizat vizionarea este studentul R. G. student la Institutul Politehnic. O nouă vizionare urma să aibă loc sâmbătă 23 noiembrie, dar sursa nu cunoaşte dacă a avut

loc întrucât se afla plecată din localitate." Ulterior, analizând această informaţie, ofiţerul a; dirijat sursa „să stabilească dacă temele filmelor de pe videocasete au un conţinut de poluare moral-politică a tineretului nostru".

Or, având în vedere informaţiile la care se raportează în susţinerile sale, reclamantul învederează că exprimarea liberă a vreunei critici la adresa politicilor şi practicilor de orice natură, promovate de către regimul politic al acelor vremuri sau faţă de modul de trai de atunci, constituia fără doar şi poate, o „manifestare potrivnică" regimului totalitar comunist.

Indiferent că ne aflăm în faţa unei delaţiuni care se referea la faptul că persoana denunţată critica regimul sau înţelegea să nu îşi exercite dreptul de vot, ambele conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât ambele atitudini erau neagreate de potentaţii vremii, îngrădite de acesta şi, în schimb, permise într-o ordine democratică. De asemenea, accesul la orice creaţie artistică ce nu trecea prin filtrul organismelor de cenzură era considerată ca un potenţial pericol pentru „concepţiile sănătoase" imprimate românilor de politica statului de la acel moment.

Pentru argumentele expuse, prima condiţie impusă de legiuitor în constatarea calităţii de colaborator, este asigurată.

2. Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului. Şi această condiţie este asigurată deoarece, nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delaţiunea sa se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viaţă privată), şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

În concluzie, informaţiile furnizate de domnul Moţiu Dorel Ionel au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice.

În drept, şi-a întemeiat acţiunea pe conţinutul articolelor: art. 3 lit. I, art. 2 lit. b, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1, art. 33 alin. 1 din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 293/2008, coroborate cu. art. 30, art. 31 alin. 2 şi art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare şi funcţionare a! C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispoziţiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

Pentru aceste motive, a solicitat instanţei să aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

La data de 15.09.2011 reclamantul a depus la dosarul cauzei Nota de constatare DI/I/1719/05.07.2010, actele despre care face vorbire în cererea de chemare în judecată şi care au stat la baza întocmirii Notei de constatare.

Pârâtul a depus întâmpinare la data de 01.11.2011, după închiderea dezbaterilor, motiv pentru care instanța nu va avea în vedere apărările formulate în cadrul acesteia.

Prin sentința civilă nr. 6420/03.11.2011 Curtea de Apel București – Secția a VIII a Contencios Administrativ și Fiscal a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut următoarele:

Potrivit art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin colaborator al Securității se înțelege persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. (...) Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor.

Așadar, prima condiție ce trebuie îndeplinită pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de colaborator al Securității este aceea ca această persoană să fi furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, a doua condiție vizează calitatea informației furnizate, în sensul că prin aceste informații se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, iar a treia condiție se referă la efectele furnizării informațiilor, în sensul că au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Toate aceste condiții trebuie să fie îndeplinite cumulativ.

În Nota de constatare se arată că pârâtul, fiind student al Facultății de Drept din Cluj Napoca, a fost recrutat pentru informarea Securității despre activitățile și opiniile studenților români și străini din cadrul facultății, primind numele conspirativ „Marin”.

Pe de altă parte, Curtea a observat că în Nota de constatare nu s-a menționat că pârâtul ar fi semnat vreun „angajament”, prin care să se angajeze să sprijine organele de securitate prin furnizarea de informații potrivnice statului socialist și în dezacord cu aceste principii, potrivit procedurilor de recrutare folosite de organele de securitate, în ceea ce privește viitorii colaboratori. De asemenea, la dosar nu au fost depuse înscrisuri din care să rezulte că pârâtul a acceptat să colaboreze cu securitatea și că în această calitate ar fi primit numele conspirativ „Marin”.

Totodată, Curtea a observat că reclamantul a menționat în cuprinsul cererii de chemare în judecată că în absența primului volum al dosarului personal al pârâtului, care, de regulă, conține angajamentul celui recrutat, precum și documente redactate de ofițeri referitoare la motivul și circumstanțele recrutării, analiza aportului informativ pe o perioadă dată de colaborare (de cele mai multe ori

anual) şi de cele mai multe ori şi motivul abandonării sursei, identitatea dintre pârât şi sursa „Marin" s-a stabilit potrivit procesului verbal de predare - primire al S.R.I. - C.N.S.A.S. nr. S/SA/A/1469/24.10.2005 privind dosarul fond reţea nr. 29447 Bihor care are ca titular pe MOŢIU Dorel Ionel, cu următoarele date de identificare: născut la 24.11.1963, în Salonta - Bihor, fiul lui Teodor şi Florica. Cu toate acestea, reclamantul nu a depus la dosar procesul-verbal de predare-primire menţionat,

Din actele dosarului nu rezultă când şi în ce împrejurare pârâtul a fost de acord să colaboreze cu Securitatea şi când a luat numele conspirativ „Marin", fiind depuse doar materialele informative furnizate de sursa „Marin", toate acestea fiind semnate Marin.

Concluzionând, s-a reţinut că reclamantul nu a făcut dovada că pârâtul a avut un angajament scris cu organele de securitate prin care s-a angajat în activităţile specifice, în calitate de colaborator al Securităţii, sau că a făcut obiectul unei activităţi de verificare şi recrutare.

Prin urmare, în cauză se constată existenţa unui dubiu în ceea ce priveşte calitatea de colaborator al pârâtului, dubiu care profită acestuia, motiv pentru care Curtea, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, a apreciat că CNSAS, în calitate de reclamant, nu a făcut dovada susţinerilor sale, astfel încât instanţa a respins acţiunea ca neîntemeiată.

Împotriva acestei sentinţe a declarat recurs reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII solicitând admiterea recursului, modificarea sentinţei recurate şi, rejudecând, admiterea acţiunii în senul reţinerii calităţii de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

În motivele de recurs s-a susţinut că dacă instanţa de fond constata existenţa unui dubiu cu privire la identitatea dintre pârât şi autorul notelor informative, ar fi trebuit ca, în virtutea rolului activ, dar şi a principiului aflării adevărului, să dispună verificarea de scripte, cu privire la notele informative existente la dosarul cauzei. Verificarea de scripte ar fi fost în măsură să înlăture orice dubiu .

S-a mai precizat că potrivit art. 2 lit. b din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 nu este necesar a exista un angajament scris în sensul colaborării, ci doar furnizarea de informaţii prin care se denunţau atitudini sau activităţi potrivnice regimului comunist.

Prin Decizia civilă nr. 3581/22.03.2013 Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a admis recursul, a casat sentinţa recurată şi a trimis cauza spre rejudecare la aceeaşi instanţă.

Pentru a decide astfel, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a reţinut următoarele:

Pârâtul funcţionează ca procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Bihor.

În baza O.U.G. nr.24/2008 s-a formulat cererea de verificare pentru 1329 judecători şi magistraţi asistenţi şi 31 de procurori.

Reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a susţinut pârâtul a furnizat 25 de note informative sub numele de „Marin”, depunând la dosar astfel de note informative (f.35 şi următoarele dosar fond).

Prima instanţă a considerat că în lipsa unui angajament de colaborare cu securitatea n sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de art. 2 lit. b din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008.

Într-adevăr la dosarul cauzei nu a fost depus un înscris (angajament) din care să rezulte că pârâtul şi-a asumat colaborarea cu organele de securitate.

Numai că pentru a se stabili calitatea de colaborator al securităţii, Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 nu impune existenţa unui angajament scris.

O.U.G. nr.24/2008 este actul normativ prin care s-a instituit o modalitate de condamnare a regimului totalitar comunist, prin deconspirarea lucrătorilor de securitate şi a colaboratorilor acesteia, apreciată ca fiind una dintre componentele majore ale perpetuării regimului comunist ca societate totalitară.

În realizarea obiectivului propus prin actul normativ, legiuitorul a definit în art.2 lit.b) noţiunea de colaborator al Securităţii.

Astfel, prin colaborator al Securităţii se înţelege orice persoană care, a furnizat informaţii, prin care se denunţau activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Din semnificaţia dată de legiuitor termenului de colaborator al Securităţii rezultă elementele care trebuie îndeplinite pentru a se constata această calitate.

Persoana trebuia să fi furnizat informaţii care au avut ca efect îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului şi prin care se denunţau activităţi sau atitudini.

Ca urmare instanţa trebuie să verifice dacă s-au furnizat informaţii de natura celor reglementate în art. 2 lit. b din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008.

Instanţa de fond trebuia să verifice dacă sursa „Marin” este una şi aceeaşi persoană cu pârâtul, dacă notele furnizate erau semnate de acesta.

Având în vedere, că potrivit art. 314 Cod procedură civilă, Înalta Curte hotărăşte numai asupra aplicării corecte a legii la împrejurările de fapt ce au fost pe deplin stabilite. În cauză, situaţia de fapt nu a fost pe deplin lămurită, în sensul că nu s-a stabilit dacă informatorul „Marin” este una şi aceeaşi persoană cu pârâtul şi dacă notele erau semnate de acesta.

În consecinţă, în baza art. 312 Cod procedură civilă, a admis recursul, a casat sentinţa cu trimitere pentru rejudecare, pentru a se verifica dacă notele furnizate au fost semnate de pârât şi dacă acestea îndeplinesc condiţiile prevăzute de art. 2 lit. b din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008.

Cauza a fost restituită Curții de Apel București – Secția a VIII a Contencios Administrativ și Fiscal la data de 03.06.2013.

În rejudecare instanța a încuviințat pentru reclamantă și pentru pârât proba cu expertiza grafoscopică și proba cu înscrisuri.

Analizând probele administrate în cauză curtea reține că cererea reclamantei este întemeiată,urmând a fi admisă ca atare.

Curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să pună în lumină rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul O.U.G. ne.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale".

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, rezultă, fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru, sau, după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situații de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. Totodată, reglementarea în discuție contribuie la o mai bună înțelegere a prezentului și la o proiectare adecvată a viitorului societății românești.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, urmărește scopul de deconspirarea, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art.12 alin.1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art.3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței judecătorești învestită cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator al Securității, nu este acela de a stabili vinovații sau de a le comensura, de a aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât și prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Curtea va analiza cererea reclamantei în lumina prevederilor art 315 alin 1 din Cpc potrivit cărora în caz de casare , hotărârile instanței de recurs asupra problemelor de drept deslegate ,precum și asupra necesității administrării unor probe sunt obligatorii pentru judecătorii fondului.

Ca deslegare în drept prin Decizia civilă nr. 3581/22.03.2013 Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că pentru a se stabili calitatea de colaborator al securității, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu impune existența unui angajament scris.

În raport de prevederile art 315 alin 1 din Cpc instanța de judecată a administrat în rejudecare proba cu expertiza grafoscopică având ca obiectiv stabilirea împrejurării de fapt dacă scrisul și semnătura existente pe notele informative aflate la dosarul cauzei aparțin sau nu aparțin pârâtului Moțiu Dorel Ionel.

Curtea învederează că pârâtul Moțiu Dorel Ionel ,legal citat cu această mențiune , nu s-a prezentat în fața instanței de judecată pentru a scrie și pentru a semna după dictarea instanței părți din înscrisurile contestate.

Astfel ,potrivit art 178 din Codul de procedură civilă:

Când una din părți declară că nu recunoaște fie scrisul, fie semnătura, instanța va păși la verificarea înscrisului.

Spre acest sfârșit, președintele instanței va obliga pe cel căruia i se atribuie scrierea sau semnătura să scrie și să semneze sub dictarea sa, părți din înscris.

Refuzul de a scrie va putea fi socotit ca o recunoaștere a scrisului.

Totodată,pârâtul Moțiu Dorel Ionel nu a înțeles să respecte obligația procesuală stabilită de către instanța de judecată în sarcina acestuia potrivit art 179 alin 2 din Cpc în sensul de a depune la dosarul cauzei înscrisuri autentice conținând scrisul și semnătura acestuia, înscrisuri private, netăgăduite de părți , partea din înscris netăgăduită care conțin scrisul și semnătura pârâtului în vederea administrării probei cu expertiza grafoscopică.

Esențiale pentru administrarea probei cu expertiza grafoscopică au fost înscrisurile sub semnătură privată scrise și semnate de către pârâtul Moțiu Dorel Ionel , la o perioadă de timp apropiată de cea în care au fost scrise și semnate notele informative atribuite acestuia , care au fost înaintate instanței de către UNBR-Baroul Bihor.

Din motive lesne de înțeles pârâtul Moțiu Dorel Ionel a avut o atitudine procesuală dezinteresată în ce privește administrarea probei cu expertiza grafoscopică.

Din cuprinsul raportului de expertiză criminalistică nr 374/23.10.2014 efectuat de către Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice București

rezultă că scrisul şi semnătura existente pe notele informative aflate la dosarul cauzei aparţin pârâtului Moţiu Dorel Ionel.

Potrivit art 2 litera b din ORDONANŢĂ DE URGENŢĂ Nr. 24 din 5 martie 2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, cu modificările şi completările ulterioare prin colaborator al Securităţii se înțelege persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securităţii este şi persoana care a înlesnit culegerea de informaţii de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenţi ai Securităţii, coordonau activitatea informatorilor;

Aşadar, condiţiile pentru ca o persoană să poată fi considerată colaborator al Securităţii în accepţiunea prevederilor art 2 litera b din ORDONANŢĂ DE URGENŢĂ Nr. 24 din 5 martie 2008 sunt următoarele :

-informaţiile furnizate Securităţii ,indiferent sub ce formă,să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

-informaţiile furnizate Securităţii să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Din înscrisurile depuse la dosarul cauzei rezultă următoarele informări făcute de către pârât organelor de Securitate sub numele conspirativ de "Marin" :

> „Sursa informează că un student la Facultatea de Drept, anul I, cazat în căminul <Avram Iancu>, camera 22, a refuzat să se prezinte la vot în ziua de 17 martie, motivând că ar fi bolnav." Pe marginea acestei note, ofiţerul de legătură a dispus „identificarea studentului respectiv prin directorul educativ al căminului, urmând a fi luat în verificări şi a stabili adevăratele cauze pentru care a refuzat votarea". Această măsură a dus la identificarea respectivului, numitul H.E., precum şi la încadrarea informativă a acestuia;

> „Sursa vă informează că în anul III, la Facultatea de Drept există o studentă străină K. F. O., din Republica Mali. /.../în mai multe rânduri această studentă a făcut aprecieri negative cu privire la satisfacerea nevoilor de căldură, de

lumină din România. întrebată de sursă dacă îi place în România, a arătat că în țara noastră este rău, că nu se trăiește bine. Este o fire răutăcioasă /.../. De asemenea faptul că e răutăcioasă e dovedit și de relațiile cu colegii: este în relații foarte reci cu studenții români, excepție făcând o colegă de a ei B. C, iar în relațiile cu studenții irakieni în relații dușmănoase. Aceleași sentimente de răutate și le exprimă după cum am arătat și cu privire la țara noastră." Urmare furnizării acestor informații, studenta în cauză a fost luată în supraveghere informativă, așa cum s-a reținut în Nota Ofițerului pe marginea Notei Informative din data de 06.06.1985.

> „Sursa vă informează că în anul IV al Facultății de Drept se află un student cu numele de T. G., care după modul de a se manifesta și comporta în diverse împrejurări pare a fi psihopat. Astfel când se află chiar sub o ușoară influență a alcoolului își pierde complet controlul, iar într-o ocazie a afirmat că ar fi bine să organizeze o grupare antistatală, anticomunistă, ai cărei membrii să semene cu membrii grupării hippy." După furnizarea acestor date, pârâtul a fost instruit „să-i urmărească în continuare conduita și în special manifestările politice și dacă ulterior este totuși conștient de propriile sale afirmațif. De asemenea, ofițerul a dispus verificarea la policlinica studențească a fișei medicale a celui în cauză „spre a cunoaște diagnosticul ce i s-a stabilit și dacă a fost internat pentru tratament într-o clinică de specialitate".

> Sursa informează că la Seara sud-americană, la care a participat și responsabila grupei 122 din anul II, lângă aceasta a stat o persoană română, cu prenumele R, care a scris un bilet prin care arată că „în România nu are posibilități de a se împlini, că nu i se oferă condiții materiale pentru realizare". Deși îi fusese comunicat, pârâtul nu a reținut decât prenumele semnatarei biletului. Ca urmare s-a dispus identificarea acesteia.

> „Sursa informează că din relatările studentului Ș. V., student anul IV TCM, rezultă că în camera nr. 87, din căminul <Avram Iancu> s-a organizat în ziua de 16 noiembrie 1985 vizionarea pe casete video a unor filme de producție străină. Taxa de participare a fost de 50 de lei de persoană pentru 4-5 filme. Cel care a organizat vizionarea este studentul R. G. student la Institutul Politehnic. O nouă vizionare urma să aibă loc sâmbătă 23 noiembrie, dar sursa nu cunoaște dacă a avut loc întrucât se afla plecată din localitate." Ulterior, analizând această informație, ofițerul a; dirijat sursa „să stabilească dacă temele filmelor de pe videocasete au un conținut de poluare moral-politică a tineretului nostru".

Având în vedere informațiile cuprinse în notele furnizate Securității , curtea reține că exprimarea liberă a vreunei critici la adresa politicilor și practicilor de orice natură, promovate de către regimul politic al acelor vremuri sau față de modul de trai de atunci, constituia fără doar și poate, o „manifestare potrivnică” regimului totalitar comunist.

Indiferent că ne aflăm în fața unei delațiuni care se referea la faptul că persoana denunțată critica regimul sau înțelegea să nu își exercite dreptul de vot, ambele conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât ambele atitudini erau neagreate de potentații vremii, îngrădite de acesta și, în

schimb, permise într-o ordine democratică. De asemenea, accesul la orice creație artistică ce nu trecea prin filtrul organismelor de cenzură era considerată ca un potențial pericol pentru „concepțiile sănătoase" imprimate românilor de politica statului de la acel moment.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

Curtea reține că informațiile furnizate Securității de către pârâtul Moțiu Dorel Ionel au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului întrucât furnizarea unor informații de asemenea natură a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatările cuprinse în notele nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată), și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul Moțiu Dorel Ionel au vizat îngrădirea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Pentru aceste motive ,fiind îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de 2 litera b din ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 24 din 5 martie 2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare , curtea va admite cererea și va constata calitatea de calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului.

În baza art 274 alin 1 din Cpc va dispune obligarea pârâtului ca partea căzută în pretenții și aflată în culpă procesuală la plata sumei de 2340 lei cheltuieli de judecată constând în onorariu pentru efectuarea expertizei grafoscopice.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA Cont. Adm. și Fiscal
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat la dosarul acestei instanțe nr. 8326/2/2011*

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul MOȚIU DOREL IONEL,cu domiciliul în Oradea, ..., județ Bihor.

Constată calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului.

Dispune obligarea pârâtului la plata sumei de 2340 lei cheltuieli de judecată constând în onorariu pentru efectuarea expertizei grafoscopice.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 10.11.2014.

